NORAKSTS
Lieta Nr.42285406
A1081-07/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007.gada 24.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Dz.Amerika,

piedaloties pieteicējai *V.Š.* un atbildētāja Preiļu rajona Aglonas pagasta padomes Administratīvās komisijas pārstāvim Andrim Mežiniekam,

2007.gada 3.maijā Rīgā, Antonijas ielā 6, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *V.Š.* (turpmāk – pieteicēja) pieteikuma par Preiļu rajona Aglonas pagasta padomes Administratīvās komisijas 2005.gada 22.septembra lēmuma Nr.Q01-40/2005 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 19.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums (reģistrācijas Nr.19151) un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006.gada 3.janvāra lēmumu ierosināta administratīvā lieta Nr.A42285406.

[2] Kā izriet no pieteikuma, tad 2005.gada 2.novembrī pieteicēja ierakstītā vēstulē saņēma Aglonas pagasta padomes Administratīvās komisijas (turpmāk – komisija vai atbildētāja) lēmuma Nr.Q01-40/2005 (turpmāk – Lēmums) norakstu par administratīvā soda – soda naudas Ls 100 apmērā – uzlikšanu.

Pieteicēja nepiekrita lēmumam un pārsūdzēja to Administratīvajā rajona tiesā saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 280.panta 1.punktu. Pieteicēja norāda, ka viņai bija tiesības piedalīties lietas izskatīšanā un sniegt paskaidrojumus un lūgumus par administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.P-333AP konstatētajiem pārkāpumiem SIA „Šoldre" uzņēmuma darbībā. Pieteicējai nebija iespējams sniegt paskaidrojumus un izteikt lūgumus, jo viņa nav saņēmusi paziņojumu par lietas izskatīšanas vietu un laiku, līdz ar to pieteicēja nezināja par lietas izskatīšanu un nevarēja piedalīties lietas izskatīšanas procesā.

Pieteicēja uzskata, ka naudas sods piemērots nepamatoti un lūdz atcelt Aglonas pagasta padomes Administratīvās komisijas 2005.gada 22.septembra lēmumu Nr.Q01-40/2005.

[3] 2005.gada 22.septembrī Aglonas pagasta padomes Administratīvā komisija izskatīja lietu par Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas tematisko pārbaužu daļas vecākās nodokļu inspektores E.Žihares sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.P-333AP par SIA „Šoldre" valdes locekles pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu pēc LAPK 155.panta pirmās daļas, proti, par tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un pakalpojumu sniegšanas noteikumu pārkāpšanu. Lieta izskatīta bez valdes locekles pieteicējas piedalīšanās, jo persona pēc uzaicinājuma nav ieradusies.

Lēmumā nolemts sodīt *V.Š.* administratīvā kārtā ar naudas sodu Ls 100 apmērā.

[4] Savos paskaidrojumos tiesai komisija norāda sekojošo:

[4.1] komisija 2005.gada 7.septembrī saņēma materiālu par pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu;

[4.2] 2005.gada 13.septembrī neierakstītā sūtījumā pieteicējai tika nosūtīts uzaicinājums uz sēdi;

[4.3] 2005.gada 22.septembrī komisijas sēdē tika izskatīta lieta Nr.41 par pieteicējas administratīvo pārkāpumu – tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un pakalpojumu sniegšanas noteikumu pārkāpšanu un pieņemts lēmums viņu sodīt ar naudas sodu Ls 100 apmērā. Lēmuma noraksts personai pirmo reizi tika izsūtīts neierakstītā sūtījumā 2005.gada 23.septembrī;

[4.4] kad tika meklēta papildu informācija par to, kāpēc netiek maksāta uzliktā soda nauda, persona atteicās labprātīgi sodu nomaksāt, norādot, ka ir pārkāptas viņas tiesības;

[4.5] komisija piekrīt pārsūdzētā lēmuma atcelšanai, lūdzot nosūtīt administratīvo lietu Aglonas pagasta Administratīvajai komisijai jaunai izskatīšanai, jo persona tomēr ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu un ir saucama pie atbildības.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja prasījumu uzturēja uz pieteikumā minēto argumentu pamata, papildus paskaidrojot, ka 2005.gada rudenī viņa saņēma zvanu no Aglonas pagasta padomes par to, kāpēc nav nomaksāts uzliktais sods. Tikai pēc tam viņa saņēma komisijas Lēmumu par uzlikto soda naudu. Pieteicēja uzsver, ka komisijā lieta tika izskatīta bez viņas klātbūtnes, jo nav saņēmusi rakstisku uzaicinājumu uz komisijas sēdi. Tādējādi tikušas pārkāptas pieteicējas tiesības, liedzot sniegt paskaidrojumus.

Pieteicējai piederošais uzņēmums tirgo tikai svaigu gaļu, bet blakus cits uzņēmums tirgo citu produkciju. Ar uzņēmuma dokumentiem viss bija kārtībā. Tas, ka pieteicējai piederošais nodalījums nav atdalīts ar sienu, nav uzskatāms par pārkāpumu, kaut gan tajā pašā vitrīnā tirgojas arī cits uzņēmums.

[6] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis pieteikumā ietverto prasījumu atzīst, par ko parakstījās tiesas sēdes protokolā (lietas lapa 43).

Atbildot uz tiesas jautājumu, komisijas pārstāvis paskaidro, ka labi zina veikalu, kurā tirgojas pieteicēja, kā arī viņu pašu. Pieteicēja veikalu izmanto vienu reizi nedēļā.

Vitrīna, kurā atradās pieteicējas tirgotā produkcija un cita uzņēmuma produkcija, ir labi pārredzama.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, noklausoties pieteicējas un atbildētāja pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir apmierināms.

[8] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 250.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa taisa spriedumu, pārbaudījusi, vai: administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai tas atbilst materiālo tiesību normām un vai tā pamatojums attaisno adresātam [..] noraidītās tiesības. Turklāt, minētā panta otrā daļa paredz, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

[9] Tiesa, pārbaudot to, vai atbildētājs ir ievērojis procesuālos un formālos priekšnoteikumus Lēmuma pieņemšanā, konstatē, ka ir pieļauta virkne procesuālu pārkāpumu, kas ne tikai dod tiesības pārsūdzēt Lēmumu, bet padara to arī par atceļamu:

un atbildētājs tos nemaz nav noskaidrojis, ko atbildētājs atzīst. Tādējādi tiesa piekrīt pieteicējai, kura norāda, ka nav ievērots APL 62.pantā noteiktais administratīvā procesa dalībnieku uzklausīšanas pienākums.

LAPK 260.panta trešā daļa nosaka, ka lietu bez personas klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka tai savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un ja no tās nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Kaut arī atbildētājs ir sūtījis pieteicējai uzaicinājumu uz Administratīvās komisijas sēdi (lietas lapa 11), tomēr nav pārliecinājies, vai pieteicēja ir saņēmusi šo paziņojumu.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā personas viedokļa un argumentu noskaidrošana bija nepieciešama, jo no gadījuma būtības izriet, ka personas viedokļa noskaidrošana būtu adekvāta, jo pārkāpums nav viennozīmīgs un nepārprotams. Iespējams, uzklausot pieteicējas argumentus un apsvērumus, iestādes lēmums būtu bijis savādāks.

[9.2] Lēmumā nav faktu konstatējuma (APL 67.panta otrās daļas 5.punkts un trešā daļa), proti, nav norādīts, kāds tad ir bijis tas dzīves gadījums, kuru atbildētājs uzskata par pārkāpumu un par kuru tiek piemērota administratīvā atbildība, kā arī nav norādīts uz pierādījumiem, kas to apstiprina.

Tiesa vērš uzmanību, ka faktu konstatējums ir ļoti būtiska administratīvā akta sastāvdaļa, kas dod iespēju pārbaudīt, vai pie noteiktiem faktiskajiem apstākļiem ir piemērojamas atbilstošas tiesību normas. Ievērojot to, ka šie konkrētie faktiskie apstākļi nav identificēti, nav arī iespējams noskaidrot, kādas tiesību normas būtu jāpiemēro konkrētajā gadījumā. Faktu konstatējums ir būtisks arī tādā nozīmē, lai vēlāk varētu izdarīt secinājumus par iestādes konsekventu rīcību arī citās līdzīgās lietās. Ja šāda faktu konstatējuma nav, tad nav arī iespējams secināt, vai iestāde ievēro vienlīdzības principu gan attiecībā jau uz izlemtām lietām, gan arī uz nākotnē paredzamām lietām.

.

Pieteicējai administratīvā atbildība piemērota pēc LAPK 155.[1]panta pirmās daļas *(2005.gada 17.marta likuma redakcijā)*, kas paredz naudas sodu līdz 150 latiem. Tas nozīmē, ka administratīvais akts, kurš izdots, pamatojoties uz šo normu, ir satura izvēles administratīvais akts. APL 65.panta trešā daļa noteic, ka satura izvēles administratīvais akts izdodams, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.

Tas nozīmē, ka konkrētais administratīvais akts bija jāizdod, izvērtējot lietderības apsvērumus un šie lietderības apsvērumi šajā gadījumā var tikt attiecināti uz piemērojamās atbildības apmēru, nosakot to amplitūdā no 0,01 lata līdz 150 latiem.

Atbildētājs ir atsaucies tikai uz to normas daļu, kas noteic tiesiskās sekas, taču nav

Nenorādot Lēmumā atsauces uz tiesību normām, kuras pieteicēja ir pārkāpusi un uz kurām iespējams ir balstīts Lēmums, ne pieteicējai, ne arī pašai iestādei vēlāk nav iespējams konstatēt, kādi apsvērumi ir ņemti vērā, pieņemot konkrētu lēmumu, un kādi nav ņemti vērā. Tādējādi tas var novest ne tikai pie kļūdaina lēmuma, bet arī pie situācijas, ka nav iespējams pārbaudīt, vai uz konkrēto brīdi un konkrētos tiesiskajos un faktiskajos apstākļos administratīvais akts ir bijis tiesisks, kā arī pārbaudīt, vai iestāde līdzīgās situācijās rīkojas konsekventi.

Nenorādot administratīvā akta pamatojumu tā plašākā nozīmē, proti, saskaņā ar APL 67.panta ceturto, piekto un sesto daļu, netieši ietekmēts Lēmuma saturs, jo viens no pamatojuma mērķiem ir informēt dalībniekus par to, ka visi būtiskie argumenti, lemjot par administratīvā akta saturu, ir ņemti vērā *(Briede J. Administratīvā akta tiesiskums// Jurista Vārds, Nr.11 (316) 23.03.2004.)* Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, tiesai nav vairs iespējams izvērtēt pēc būtības, vai ad*m*inistratīvais akts , jo Lēmumā nav pilnīga pamatojuma.

Līdz ar to tiesai nav pamata vērtēt, vai lietā esošie pierādījumi apstiprina pieteicējas vainu, kā arī citus argumentus, kas izteikti šīs lietas sakarā pēc būtības.

[11] Atbildētājs savos paskaidrojumos tiesai ir norādījis, ka pieteicēja ir pieļāvusi pārkāpumu un pēc Lēmuma atcelšanas lieta būtu nosūtāma jaunai izskatīšanai. Tiesa vērš atbildētāja uzmanību uz LAPK 37.panta pirmo daļu, kura noteic, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, – četru mēnešu laikā no tā atklāšanas dienas. Atbilstoši LAPK 239.panta 7.punktam lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi. Tas nozīmē, ka pieteicējas saukšana pie administratīvās atbildības par 2005.gada 29.augustā konstatēto pārkāpumu nav vairs iespējama un lieta ir izbeidzama.

[12] Pamatojoties uz spriedumā minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir prettiesisks un atceļams, bet pieteicējas pieteikums ir apmierināms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Apmierināt *V.Š.* pieteikumu.

Atcelt Preiļu rajona Aglonas pagasta padomes Administratīvās komisijas 2005.gada 22.septembra lēmumu Nr.Q01-40/2005 **ar tā pieņemšanas dienu un izbeigt lietu**.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) Dz.Amerika

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese Dz.Amerika

Rīgā, 2007.gada 24.maijā